
BOŽIĆNA PORUKA NADBISKUPA ZAGREBAČKOGA KARDINALA JOSIPA BOZANIĆA

BOŽIĆ JE ODGOVOR NA LJUDSKA TRAŽENJA

1. Tijekom euharistijskoga slavlja u božićnoj noći - u misama polnoćkama - kao i u danjim misama proslave svetkovine Rođenja našega Gospodina Isusa Krista, ove ćemo godine s posebnim osjećajima - jer je Godina vjere - ispovjediti svoju vjeru, moleći Vjerovanje u kojemu se nalazi sažetak istina kršćanske vjere. Na riječi kojima ispovijedamo Kristovo utjelovljenje: »I utjelovio se po Duhu Svetom od Marije Djevice: i postao čovjekom« kleknut ćemo i pokloniti se otajstvu Božje ljubavi.

U božićnome slavlju ispovijedamo prihvaćanje objave istine o Bogu, o Bogočovjeku, a time o čovjeku, o svijetu, o sebi. Božić je blagdan za sve ljude, za cijelo čovječanstvo, a za nas kršćane događaj spasenja u kojemu se preporučamo, ponovno oživljujemo u ljubavi, slaveći Boga koji se rađa, da bi bio vidljiv, blizak; da bi po objavi ljubavi svima bio spoznatljiv, a mi da bismo se približili i Bogu i sebi i drugim ljudima.

Božićna istina tiče se cjelokupne stvarnosti

2. U Godini vjere molimo Boga da ojača našu vjeru, te da nam daruje nove oči i novo srce, da bismo vidjeli Boga kakav uistinu jest. U Katekizmu Katoličke Crkve čitamo: »Svojim prirodnim razumom čovjek može sa sigurnošću spoznati Boga polazeći od njegovih djela. Postoji međutim i drugi red spoznanja, kojemu čovjek ne može doprijeti vlastitim silama: to je

red božanske Objave. Po svojoj posve slobodnoj odluci, Bog se čovjeku objavljuje i dariva time što mu otkriva svoje otajstvo, svoj dobrohotni naum što ga je predodredio odvijeka u Kristu za sve ljude. Bog svoj naum spasenja potpuno objavljuje time što šalje svoga ljubljenog Sina, Gospodina našega Isusa Krista, i Duha Svetoga« (KKC, 50).

Skriveni Bog (usp. Iz 45, 15) koga nitko ne može vidjeti licem u lice (usp. Pnz 34, 10), nego samo naslutiti njegovu prisutnost po tragovima, u utjelovljenju svoga Sina darovao nam je svoje istinsko lice, kao dar poznavanja otajstva njegove volje (usp. Ef 1, 9), uvodeći nas u zajedništvo sa sobom, u dioništvo svoje božanske naravi i u svoje prijateljstvo (usp. Iv 15, 14-15). U Božiću slavimo Boga koji nije samo nejasna ili prihvaćena ideja. On je tijelo, u ljudskome tijelu. Baš ta istina ima posljedice za sve što čovjek doživljava, osjeća, razmišlja. Ta istina se tiče i ljudskih međuodnosa, izgrađivanja društva, osobnih i zajedničkih odluka.

Čovjek je u poveznici zemaljskoga i nebeskoga

3. Ta »tjelesnost« u kojoj se objavila Božja Mudrost i njegova Slava središnja je istina naše vjere. To je Radosna vijest koja nas vraća na prve stranice Biblije, na stvaranje u kojemu se očituje ljepota ljudske stvorenosti. Kršćanska antropologija satkana je od povezanosti stvaranja, Kristova utjelovljenja te njegove smrti i uskrsnuća. Posebno je vidljiva na onim mjestima u Svetome pismu gdje se govori o odnosu prvoga čovjeka i Krista.

Pišući korintskim kršćanima o načinu uskrsnuća sveti Pavao kaže: »Prvi čovjek, Adam, postade živa duša, posljednji Adam - duh životvorni. Ali ne bi najprije duhovno, nego naravno pa onda duhovno. Prvi je čovjek od zemlje, zemljan; drugi čovjek - s neba. Kakav je zemljani takvi su i zemljani, a kakav je nebeski takvi su i nebeski. I kao što smo nosili sliku zemljanoga, nosit ćemo i sliku nebeskoga« (1 Kor 15, 47-49). Kršćanstvo čovjeka promatra u toj poveznici zemaljskoga i nebeskoga. Za kršćanstvo čovjek je nesvodiv samo na zemaljsku zbilju.

Nije moguće »privatizirati« vjeru

4. Na kršćanskome antropološkom temelju građena je kultura širokih obzora i dosega, kultura koja se prepoznaje u biću hrvatskoga naroda i nacije. Ta kultura polazi od temeljnih odrednica ljudskosti, od njegove usađene čežnje za beskonačnim i vječnim; od stvorenoga i prolaznoga, ali i od otvorenosti prema onomu što nadilazi zemaljsku konačnost. Božić je odgovor na ljudska traženja koja čovjek ne može ispuniti sam, bez Božjega ulaženja u taj dijalog. Bog dolazi k čovjeku i potvrđuje da sve stvoreno upućuje na Božju prisutnost, te da ljudska čežnja nije isprazna. Do Boga se dolazi »po Kristu i s Kristom«, a susret s Bogom događa se »u Kristu«, u konkretnom utjelovljenju Božje ljubavi. To pak znači da se Bog dopušta susresti u svakome iskustvu istinske ljubavi, nesebičnosti i dara, brizi za bližnje.

Zbog toga je protukršćanski svaki pristup koji »rastjelovljuje« čovjeka, koji želi odvojiti ljudsku tjelesnost, čovjeka koji se raduje ili pati, od Boga. Zbog toga nije moguće »privatizirati« vjeru, podvrgnuti je

vlastitim prohtjevima, odmaknuti je od svekolikoga ljudskog iskustva. Naime, kada Bog ostaje tek nejasna ideja, može se s njome postupati po vlastitoj volji koja - premda izgleda kao najveći oblik slobode - vodi čovjeka u zarobljenost.

Utjelovljeni Bog zahtijeva slobodu u njezinu ostvarenju, prijanjanje uz njegovu samoobjavu, prihvaćanje darovane Istine koja oslobađa. Betlehemska spilja kao i raspeće na golgotškome stratištu zacijelo zbunjuju da Bog tako objavljuje svoju božansku bit - u posvemašnjoj nemoći. Tu se nalazi i korijen kršćanske kulture koja je građena na suodnosu s Bogom ljubavi, pri čemu slabost postaje jakost, pri čemu nesebičnost postaje solidarnost, a govor istine zahtijeva slobodu i dokidanje straha.

Nametnuti sadržaji ne poštuju vjersku slobodu

5. Bilo je različitih pokušaja tijekom povijesti koji su osporavali kršćansku antropologiju: od onih koji su živjeli kao krivovjerja u krilu Crkve, do onih koji su raznim ideologijama izvana pokušali ponuditi drukčiju sliku o čovjeku, namećući je i samim kršćanima. Posebno je bilo bolno za kulture i civilizacije nametanje protuljudskih tumačenja koja su postala političkim diktaturama i ideološkim totalitarizmima. A oni su redovito bili provlačeni kroz odgojni i obrazovni sustav nekoga društva, preodgajajući djecu i mlade, zabranjujući slobodu izbora i ne dopuštajući iskrenost i poštenje u iznošenju argumenata, kako onih koje zovemo znanstvenima, tako i onih koji pripadaju drugim izvorima i drukčijoj vrsti spoznaje, sadržanih u religiji i kulturi, najčešće izražavanih umjetnošću. Za

nas kršćane svi oni imaju svoj izvor i uvir u Bogu i, ako ih se dosljedno primjenjuje i njima koristi, ne mogu biti u suprotnosti.

Upravo zbog toga nije nimalo bezazleno što se u posljednje vrijeme svom silinom u hrvatski školski sustav želi nametnuti sadržaje koji pokazuju značajke antropoloških otklona od judeokršćanskih, ali i širih religijskih polazišta. Na više smo načina i dosada upozoravali na štetnost takvih poteza vlasti za hrvatsku kulturu i hrvatsko društvo, jer oni u sebi kriju metodu koja se ne osvrće na primjereno postupanje u traženju općega dobra, na ulogu roditelja, na odgovornost i slobodu u odabiru programa. Ta metoda ne poštuje vjersku slobodu zagantiranu ustavnim i međunarodnim aktima.

Iz otajstva Utjelovljenja, iz smisla Božića, izrasta i naša vjerna odgovornost i nužnost zauzimanja za dobro čovjeka i cijeloga društva. Isusovo Rođenje objavljuje nam da nas se tiče čovjek; da je briga za čovjeka duboko vezana uz ispovijedanje naše vjere. A, ako je negdje čovjek u pitanju, onda je to svakako u odgoju i obrazovanju, pri čemu se - ne samo kad su u pitanju djeca, nego i cjelokupno društvo - neizbježno zahvaćaju vrijednosti, životni stavovi i oblikovanje kulture.

Što činimo za obitelj?

6. Božić obvezuje i pokazuje do čega nam je stalo, što nam je važno. I dok će mnogi reći da je Božić blagdan obitelji, slobodno se u svojoj domovini pitamo što činimo za obitelj. Jednako tako će se velik broj ljudi složiti da je u životu najvažnija obitelj i obiteljske veze, ali ponašamo li se tako da ih gradimo, učvršćujemo, štitimo ili se mirimo s time da se obitelji

razgrađuju, da se parovi rastaju, da djeca nemaju okrilja zdravoga odrastanja.

Ovaj Božić nas poziva na ozbiljno razmišljanje i na molitvu da kao pojedinci i narod ne budemo nemarni. Bog nam je dao milost da u kratkome vremenu proživimo iskustva koja jasno svjedoče o tome koliko je vrijedna i plodonosna istina, pouzdanje u Boga, oslonjenost na vjeru, a koliko je strašan utjecaj laži, prijetvornosti, gramzivosti, nezasićene sebičnosti i gaženja časti. Puno je životnih prilika u kojima ne možemo jasno vidjeti ishode, ali znamo da s vjerom u srcu i s ljubavlju prema čovjeku i svijetu, imamo radosnu budućnost. Jednako tako puno je toga za što znamo da ne vodi k dobru.

Svatko tko nosi odgovornost za druge, a posebno za narod, ne može se skrivati iza površnih slogana koji zvuče privlačno, a zapravo su samo jeka praznine. I politička vlast koja, zanemarujući temeljne antropološke istine, pokušava riješiti društvene probleme, neophodno će dovesti do razaranja čovjeka i nesreće za Hrvatsku.

Krist nas poziva da osjetimo njegovu slobodu

7. Braćo i sestre, stvoreni smo na Božju sliku. Kada nam srce otkrije Krista, upali se svjetlo. Srcem ga možemo otkriti, jer je Bog u nas usadio spasonosnu čežnju. Grijehom tu čežnju možemo oslabiti, ali ona je u nama, u našoj savjesti i traži Betlehemske svjetlo. Zapravo Krist se želi probiti kroz naslage naših grijeha i promašaja. On nas poziva da osjetimo njegovu slobodu. Put do nje čini se dug, a zapravo je tako kratak. Ako osjećate umor, nezadovoljstvo, tjeskobu ili nemir, uputite se na ispovijed.

Promotrite svoj život u svjetlu istine Isusa Krista. Promotrite događaje svoga života i naše povijesti gledajući što Bog čini i kako nas odgaja da vidimo njegovu prisutnost. Otvorite srce u iskrenosti i ne bojte se slaviti Božić. Naime, na kraju svega što u životu gradimo ostaje malo, ako nema vjere, ako ne živimo kršćansku ljubav, ako se ne usudimo u svojoj malenosti pasti na koljena i moliti oprostjenje. Oholost je prvi grijeh. Oholost pred Bogom ne umanjuje Boga, nego vrijeđa čovjeka i zatvara put do sreće.

Dar vjere kao radost novih početaka

8. Vjera u Isusa Krista je i snaga i kompas i mjera svemu što susrećemo, zbog toga što smo u susretu s Kristom susreli cjelinu otajstva života. Nema ničega što je bilo i ničega što će biti, što nije sadržano u Riječi po kojoj sve postade (usp. Iv 1, 3). U tome je naša sigurnost. Mi nemamo neki svoj nauk ili ideologiju, nego samo susret s njim.

Papa Benedikt XVI. piše: »Biti kršćanin nije rezultat neke etičke odluke niti neke velike ideje, već je to susret s događajem, Osobom, koja životu daje novi obzor i time konačni smjer« (Deus caritas est, 1). Taj se događaj nama događa tijekom cijeloga života. Bog računa s nama darujući nam vjeru; ali, ne kao neki mrtvi polog, nego kao radost novih početaka. Otkrivajući vjeru u Krista kao najveću dragocjenost oduševljeno ćemo je prenositi drugima, što priželjkujemo pod pojmom »nove evangelizacije«.

Dar božićne utjelovljene Ljubavi jest početak svake obnove života čovjeka. »Vjera, naime, raste kada se živi kao iskustvo primljene ljubavi i kada se prenosi kao iskustvo milosti i radosti. Ona daje da naš rad urodi plodom, jer širi naše srce u nadi i omogućuje nam pružati živo svjedočanstvo« (Benedikt XVI, Porta fidei, 7). Vjera je susret dviju sloboda: slobode Boga koji se daruje u Kristu i naše slobode, slobode osobe koja se otvara tomu susretu, polazeći od traženja smisla.

Bog nas odgaja da uvijek očitujemo ljudskost

9. Draga braćo i sestre, svima želim čestitati Radosnu vijest Božića, u kojoj se može živjeti u svim životnim okolnostima i neprilikama. Hrvatski je narod to uvijek pokazivao. Molim da se od te istine ne udaljavamo i da pokazujemo ponos što vjerujemo u Boga Isusa Krista koji nas odgaja da uvijek očitujemo svoju ljudskost, prožetu božanskom ljubavlju, sposobni drugima donositi radost.

Sve vas od srca blagoslivljam u Gospodinu koji dolazi i koji nas grli u svome miru. Neka Bog blagoslovnom rukom dodirne sve vas, drage obitelji; svojom predanošću neka veseli i u ljubavi ujedinjuje vas, roditelji; svojim žarom neka privlači vas, djeco; svojom riječju i primjerom neka nadahnjuje vas, mladi; svojom žrtvom neka donese utjehu vama, bolesnici; svojom prisutnošću neka vrati sigurnost vama, osamljeni; svojim osmijehom neka pohodi i razvedri vas, razočarani i tužni; svojim korakom neka učvrsti vaše korake, tražitelji nade; svojim pogledom neka otvori nove obzore, vama tražitelji istine; a sve nas neka čuva u pouzdanju i blizini svoje Majke, blažene što povjerova (usp. Lk 1, 45).

ZAGREBAČKA NADBISKUPIJA

Tiskovni ured

HR-10000 Zagreb, Kaptol 31

tel: 01/4894-878

mob: 099/3126 605

www.zg-nadbiskupija.hr
tiskovni@zg-nadbiskupija.hr

Hrvatski je Božić, bez obzira kako bilo teško, uvijek bio radostan događaj jer su ga slavili kršćani ispunjeni vjerom. Takav vam Božić želim - čestit, vjernički. A s takvim Božićem svaka je godina nova. Započnimo je u toj novosti.

Svima sretan Božić i nova 2013. godina!

U Zagrebu, o Božiću 2012. godine.

† Kardinal **Josip Božanić**, v. r.
nadbiskup zagrebački